

Besoek van Antoinette Lohmann (Februarie 2010)

- 1. Oorsig oor haar aktiwiteite.** Die besoek het van 14 tot 28 Februarie geduur en in die volgende fases plaasgevind:
 - 1.1. Meestersklasse en konserte in Stellenbosch
 - 1.2. Besoeke aan jeugorkeste in Johannesburg en Potchefstroom
 - 1.3. Meestersklasse by die Koepel Kunstesentrum, Vredefort, en 'n konsert in Parys

Antoinette Lohmann het by Stellenbosch, Kaapstad en in Parys konserte ter aanvulling van haar onderrig aangebied. (Sien aangehegte legger *stellenboschkursusprogramFeb10.pdf*)

Aangesien Antoinette Lohmann self 'n gedetailleerde berig geskryf het, is dit sekerlik sinvol om hierdie berig sonder meer hier in te sluit.

2. Verslag van Antoinette Lohmann

Vertrek: 13-2, naar Kaapstad via Londen-Johannesburg.

14-2 aankomst in Kaapstad, word opgehaald door Andrew Cruickshank, de Afrikaanse, in Kaapstad woonachtige klavecijnist met wie ik een concert doe in Kaapstad, ik logeer bij Willem Kroesbergen, een hele beroemde Nederlandse klavecimbelbouwer.

Van 15-18 februari met Andrew gerepeteerd bij Willem. Iedereen is blij dat er zo'n prachtig klavecimbel in Zuid-Afrika blijkt te staan, en Willem is blij met de contacten met musici uit Zuid-Afrika.

Tussen 15 en 18 februari geef ik ook les aan 2 leden van het op moderne instrumenten spelende barokorkest van Kaapstad, Tinta Barocca. Het betreft Quentin Crida en een vrouw wier naam me even niet te binnen wil schieten.. Erg leuk dat 2 moderne spelers het aandurven om bij mij te komen voor les. Quentin kende ik al van mijn vorige bezoek, de vrouw had ik al eerder bij een symposium over historisch geïnformeerde uitvoeringspraktijk (HIP) in Stellenbosch ontmoet, ook was zij eerder bij een concert van mij aldaar. Quentin mailt mij af en toe voor advies. Vorige week heb ik hem in Amsterdam gezien!

Het concert op 19-2 voor Musica Mundi op de Duitse school is zeer succesvol, publiek is zeer enthousiast. Veel mensen met een Nederlandse achtergrond in de zaal. Ook veel musicus van Tinta Barocca, en andere musici die ik eerder al had ontmoet.

Op 20 en 21 geef ik samen met blokfluitiste en hoboïste Carin van Heerden (van oorsprong Afrikaans!) een cursus in Stellenbosch, aan strijkers die ik al eerder op Deelfontein heb ontmoet, zoals Karen Hahne en Niels Holm. Erg leuk dat men zo enthousiast is geworden over HIP! De masterclasses zijn openbaar, er is veel publiek. Een van de hoofdonderwerpen blijft toch dat het spelen op historische instrumenten en met oude stokken informatie geeft over wat wel en niet kan met dit materiaal, en wat dit ons dan vertelt over de uitvoeringspraktijk, en dit dan in relatie tot wat primaire, m.n. 17e en 18e eeuwse bronnen ons vertellen.

Op zaterdagavond geven we een huisconcert, ook Hans Huyssen en Andrew Cruickshank spelen mee. Op zondag komt het hele orkest Tinta Barocca, met een sonate van H.I.F von Biber. Ik ga met name in op de retorische kant van barokmuziek, op de vraag welk Affekt moet worden opgeroepen en hoe je dat kan doen. Iedereen, publiek en musici, is wild enthousiast over het resultaat van de masterclass, het verschil is dan ook groot. Later mailt Quentin, de concertmeester, mij dat het concert heel goed was gegaan en dat ook het publiek erg enthousiast was over Biber. We spreken af elkaar weer te zien als ik weer in ZA zal zijn, hopelijk alweer in sept. of okt.

Op maandag 22-2 vlieg ik naar Johannesburg, daar verblijf ik bij Tanya Spiller die ik ook ken van Deelfontein. 's Middags en 's avonds geef ik les aan 2 jeugdorkesten, aan de jongeren geef ik veel tekst en uitleg, met de ouderen probeer ik wat meer uit. Ik ontmoet intussen Herman van Niekerk ivm een

mogelijk project in sept. 2010. Bij Tanya geef ik Elmarie van der Vyver les, ook haar ken ik van Deelfontein. Zij kan niet naar de cursus in Deelfontein komen. Met haar rijd ik op de 23e naar Potch, waar ik bij Fani Joosten logeer en 's avond het universiteitsorkest lesgeef. Ik ken veel mensen, ze waren of op Deelfontein of ik heb hen ontmoet bij het zangsymposium in sept. 2009 in Potch.

Daarna rijd ik met Gerhard naar Deelfontein, voor de cursus die op 23-2 begint. Tanya Spiller is er weer, deze keer een broer en een zus van Niels. Ook blokfluitist Simon Duim is er weer, die inmiddels aan het conservatorium in Utrecht (NL), waar ik les geef, is aangenomen! Ook Caren van Heerden heeft een vast clubje studenten. Naast individuele lessen geven we kamermuzieklessen.

Op zondag 28-2 geven Caren, John Coulter, Gerhardt Benade en ik een concert in Parys. Ik speel vroeg repertoire van Pandolfi Mealli, Uccellini en Schop, Caren speelt een solosonate van Telemann en gezamenlijk spelen we een triosonate van Telemann. Het publiek is vooral verrast over het vroege repertoire, dat krijgt met in Zuid-Afrika niet vaak te horen..

Het is leuk dat er een vast kringetje aan het ontstaan is in verschillende "centra" Deelfontein/Potchefstroom, Kaapstad/Stellenbosch en Johannesburg/Pretoria. Het zegt zich voort, onder amateurs en onder professionals. Het zou geweldig zijn dit voortgezet kan worden!

3. Finansiële oorsig

Raadpleeg asb. die bygehegte sigblad *FinansiesBarokFeb10.xls* waarin die inkomste en uitgawes ten opsigte van die kursus uiteengesit word.

4. Beoordeling en vooruitskouing.

Die twee fases van die meestersklasse asook die besoeke aan die jeugorkeste daartussen het heelwat nuwe belangstellendes in barokuitvoeringspraktyk bereik en bou met groot sukses op die vorige besoeke van die twee dosente voort. Die aanbied van twee kursusse, een in Stellenbosch en een in die noorde, het die gewensde effek gehad om die afstandprobleme van deelnemers te oorkom.

Die **kursus in die Kaap** het met 'n besoek van die ensemble Tiepolo uit Würzburg saamgeval, wat die Johannespassie van Bach uitgevoer het. Die teenwoordigheid van hierdie musici is in die uitvoering van 'n gemeenskaplike konsert benut. Die meestersklasse, ter plaatse georganiseer deur Karen Hahne en Niels Holm, beide ook deelnemers, het groot geesdrif uitgelok en is onder andere ook deur die suidafrikaanse barokensemble Tinta Barocca bygewoon. Daar word reeds vir Oktober 2010 'n verdere ontmoeting tussen Antoinette Lohmann en die Kaapse barokmusici beplan.

Antoinette Lohmann het op 22 Februarie in Johannesburg aangekom en het die orkesoefening van die **Johannesburgse jeugorkeste** (beide die junior en senior orkeste) behartig en met hulle historiese uitvoeringspraktyk in orkessel bespreek. Sy is met groot geesdrif deur beide die organiseerder (Laurie Wapenaar) en die dirigente asook deur die jong musici ontvang. Op 24 Februarie het sy in Potchefstroom die oefening van die **Noordwes-Universiteit se simfonieorkes** behartig. Hierdie ontmoetings is besonder belangrik in ag genome die feit dat jong musici in Suid-Afrika selde geleentheid het om eerstehands met barokdeskundiges soos Antoinette en hulle spel in aanraking te kom.

Die **meestersklasse by die Koepel Kunstesentrum** is tussen Donderdag 25 Februarie en Sondag 28 Februarie aangebied, met 'n afsluitingskonsert in Parys op Sondag. Met hierdie korter formaat (vergeleke met die meestersklasse van 'n volle week in September 2009) is gepoog om die onderrig vir meer musici toeganklik te maak. Die kursus is deur 10 deelnemers bygewoon. Alhoewel hierdie bywoning verblydend goed is, en die onderrig met geesdrif ontvang is, is dit my vermoede dat meer belangstellendes bereik sal word indien ook in die groot sentra Johannesburg en Pretoria aangebied sou word. Die dosente het verder saamgestem dat dit heel belangrik is om soveel as moontlik in publieke opvoerings gehoor te word, gegee die relatiewe onbekendheid van historiese uitvoeringspraktyk.

Beplande **barokfees in September/Oktober 2010**: Hierdie ervarings vloei reeds in die beplanning vir die volgende ondernemings in. In September 2010 besoek Antoinette Lohmann Suid-Afrika vir 'n vierde maal en bring haar ensemble, Furor Musicus, saam. By hierdie geleentheid word **Acis & Galatea**, 'n opera van Handel, in 'n volwaardige verhoogproduksie opgevoer. Verder onderneem die ensemble 'n konsertreis met **4 instrumentele konserte**, en word, soos die afgelope twee jaar, **meestersklasse by die Koepel Kunstesentrum** aangebied. Hierdie besoek is tot die sentrale- en noordelike dele van die land beperk. Aan die einde van Oktober, tydens haar vyfde besoek aan Suid-Afrika, tree Antoinette as 'n genooide gas in 'n soloprogram by die **musiekfees by Franschhoek** op, en sal by hierdie geleentheid meestersklasse in Johannesburg en in die Kaap aanbied.